

TGOJ Malmvagn M5, 3 st

Historik

Malmvagn litt M5 blev TGOJs sista nya malmvagn. Kockums byggde 1944 50 st med luckor på sidorna (nr 5000-5049). 1951 byggde Kockums ytterligare 120 vagnar (nr 5050-5169) men då utan luckor.

Vagnen skiljer sig från sin föregångare litt M4 genom att ha brantare gavelväggar för att få större lastvolym. Kring 1960 byggdes många av TGOJs gamla 30-tonnare om till litt M30/31 och fick då skrov som var lika M5, men något kortare.

Luckorna på sidorna i den första serien var för att vagnen var tänkt att användas för alternativa transporter, exempelvis kol och koks men detta blev aldrig genomfört i någon större skala.

Ändringar på vagnarna var förhållandevis få. Luckorna på de första 50 svetsades igen 1951 för att 1964-65 helt tas bort. På 1950-talet tog man upp hål i gavelstöttorna för att lättare kunna lyfta av baljan.

För information om nummer mm, se "Malmvagnsdata", Claes Mattisson, som finns på hemsidan.

Referenser

Bilder på digitaltmuseum.se:

KBFN00052

KDAM04262

KDAM02248

KDAM05691

Korg

Ta loss skrov (1). Om du ska ha luckor: klipp upp sidorna enligt sprängskiss. Det finns markeringar på skrovet insida.

Bocka till skrov och löd ihop i hörnen

Ta loss golv (2). Förstärk vikanvisningen för buffertbalk och kantjärn med kniv eller trekantfil till nästan genombrott. Det finns även borranvisningar för TB-koppelbygel som kan borras upp. Bocka och löd ihop.

Ta loss paketet med långbalkar (3) och konsoler (4).

Bocka flänsen på långbalkarna. Löd fast konsoler i långbalkarna. Fila rent på insidan så lagergafflarna kan löpa fritt.

Löd fast långbalkarna i golvet.

Löd ihop skrov med golv så att de ändrar som är märkta B (broms) kommer åt samma håll. Använd de fyrkantiga hålen i golvet.

Löd fast gavelständer (5), med eller utan hål.

Luckor

Förstärk vikanvisningarna på sidoständer (6) till nästan genombrott. Bocka till U-form, exempelvis runt en 0,5x0,5 mm profil.

På luckramen (7), bocka till "överligga-

ren" (upptill) och "gångjärnen" (på sidorna).

Ta loss luckorna (8). Bocka diagonalt några gånger så att det uppstår en spets mitt på luckan. Kolla KBFN00052 för att se hur det ska se ut.

Bocka kanterna på luckorna.

Löd fast luckor i luckram. Notera att den vänstra luckan är lite smalare än den högra.

Stick in låsmekanismen (9) i urtaget på den högra luckan och löd fast.

Löd fast luckorna mellan två sidoständer. Det finns styrhål som underlättar.

Löd fast hela luckpaketet i golv och skrov.

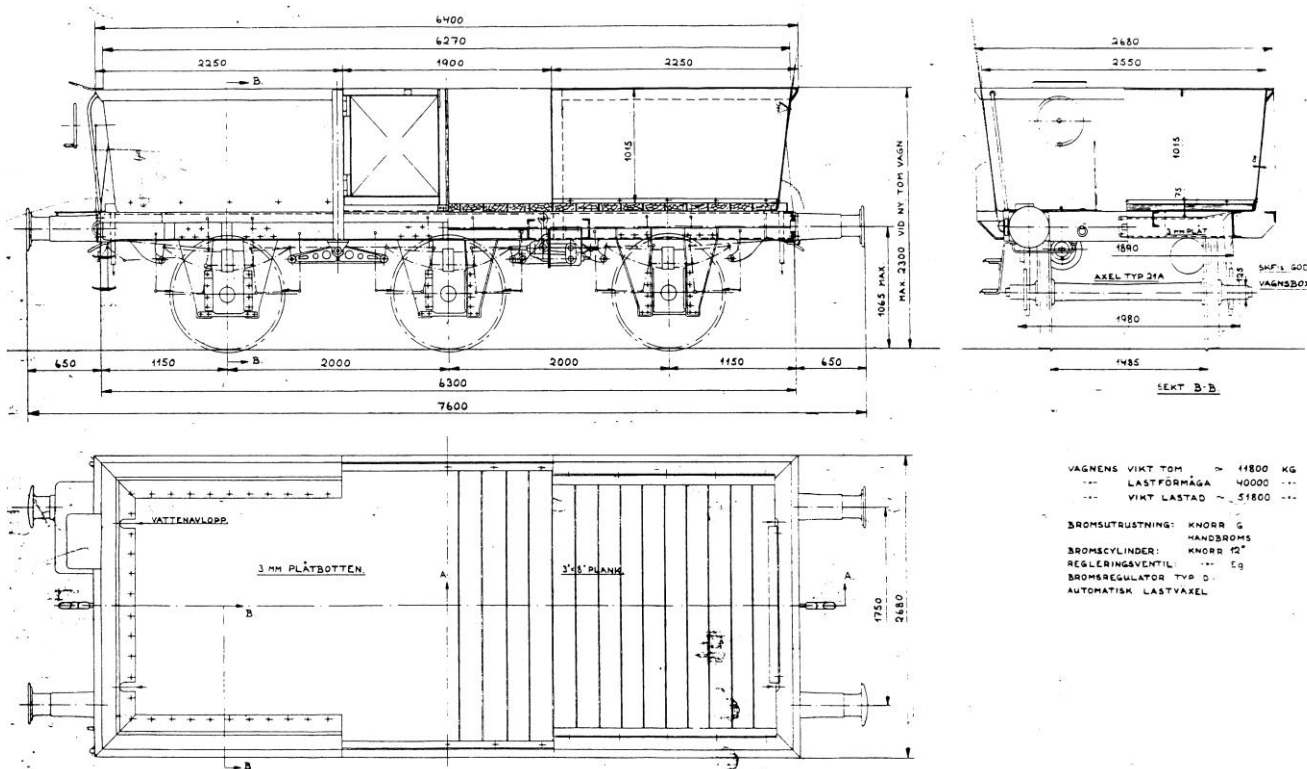
Hjulupphängning

Hjulupphängningen är gjord för att kunna få en viss rörlighet på axlarna och därmed en bättre möjlighet att ta upp felaktigheter i spårålaget. Studera sprängskissen så förstår du nog hur det är tänkt att fungera.

På lagergafflarna (10), medan de fortfarande är ovikta, vik bromsbackarna dubbelt och löd med mycket fluss och lite tenn. Bocka till lagergafflarna.

Bocka ner bromsbackarna. Löd fast bromsstag (11) mellan bromsbackarna. (Alla M5 var bromsade.)

Löd fast en ca 50 mm lång tråd (12)

på lagergaffel 1. Placera lagergaffel 1 och 2 på ett millimeterpapper så att avståndet mellan t ex gafflarnas vänsterkant är 23,0 mm (dvs. axelavstånd). Löd fast tråden även på lagergaffel 2. Gör samma med lagergaffel 3.

Lägg hela hjulupphängningen på golvet. Centra i längdled. Löd fast förbindningstråden i flikarna i golvet.

Limma gummibitar (13) mellan golv och lagergafflar. Två bitar under den ena lagergaffeln, en under de andra så att de kan vicka lite.

Underrede

Vik ihop balanser (14) och fjäderpaket (15). Löd ihop med mycket fluss och lite tenn.

Löd fast fjäderpaket och balanser under långbalkarna. Det finns tre olika varianter av fjäderpaket, beroende på om de ska sitta vid balans eller inte. Balans på vänster sida av vagnen ska sitta mitt emot den på höger sida.

På den sida som har balansen till vänster, löd fast lastautomaten (16) mellan axel 2 och 3. Lastautomat var en mekanism som ändrade tryckluftsbromsningen automatiskt beroende på vikt, utan manuellt ingrepp.

Limma fast axelboxar (17) på lagergafflarna med mellanrum till fjäderpaketen så att axlarna kan vicka.

Detaljering

Montera:

- hästdragögglor (19)
- koppelkroksplattor (20)
- koppelkrokar (21)
- buffertar (22)
- skyltplåt (23)
- ev. vagnsedelhållare (24)
- kopplarhandtag (25)
- ev tryckluftsslanger (35)

Kopplarhandtag med fotsteg löds fast under buffertbalken i bromsändan.

(Kopplarhandtag kan naturligtvis också göras av 0,3 mm tråd.)

Bocka kopplarhandtagen så de pekar i 45 graders vinkel neråt.

Koppelimitationer (34) monteras efter målning.

Broms

Bocka till och löd fast bromskåpan (26) i skrovets överkant.

Löd fast bromsplattform (27) ovanpå golvet i bromsändan. Det finns styripinnar på plattformen som kan vikas ner som hjälper till att styra i sidled. Hålet i golvet ska hamna under bromskåpan.

Löd fast bromshävarm (28) i buffertbalken, mitt under hålet i bromsplattformen.

Bocka till bromsmutter med länkar (29). Stick in i hålet i golvet och löd fast i bromshävarmen, eventuellt med en liten tråd.

Löd fast bromsskruv (30) mellan bromslänkar och bromskåpan.

Löd fast bromsratt (31) med en liten tråd. Bocka ut handtag och förstärkningslöd.

Löd fast skyddsplåten (32) ovanför bromskåpan.

Bocka till och löd fast handricken (34) mellan skrovets överkant och golv. Det finns etsade hål.

Målning

Hela vagnen: SJ-brun

Härefter klarlack, dekal, mjukgörare, mattlack.

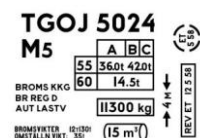
Märkning

Märkning har varierat över åren. Kolla foton och Malmvagnsdata för korrekt placering.

Äldre märkning sattes på plåtar som kan ses på foto KBFN00052.

På 1950-talet införs en nyare helt målrad märkning som kan ses på foto KDAM02248.

På 1970-talet försvinner hörnmarkeringen för broms.

Stycklista (per vagn)

ID	Ant	Benämning
1	1	Skrov
2	1	Golv
3	2	Långbalk
4	14	Konsol
5	4+4	Gavelståndare
6	2+2	Sidoståndare
7	2	Luckram
8	2+2	Lucka
9	2	Låsmekanism
10	3	Lagergaffel
11	6*	Bromsstag, 0,5 mm mä
12	1*	Förbindningstråd, 0,3 mm pianotråd el liknande
13	1#	Gummiduk
14	2	Balans
15	6	Fjäderpaket
16	1	Lastautomat
17	6#	Axelbox, rullager
18	3*	Skivhjul, d=11 mm
19	4	Hästdragögla
20	2	Koppelkroksplatta
21	2	Koppelkrok
22	4#	Hylsbuffert
23	2	Skyltplåt
24	2+2	Vagnsedelhållare, stor/liten
25	1+1	Kopplarhandtag med/utan fotsteg
26	1	Bromskåpa
27	1	Bromsplattform
28	1	Bromshävarm
29	1	Bromsmutter m länkar
30	1*	Bromsskruv, 0,5 mm
31	1	Bromsratt
32	1	Skyddsplåt
33	2*	Handrücke, 0,3 mm
34	2	Koppelimitation
35	2+2	Tryckluftssläng

*=ingår inte i byggsatsen, #=lös del

